

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Gemeente Hellendoorn

Willem-Alexanderstaat 7
7442 MA Nijverdal

Inlichtingen bij

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
14.10.2021	D2021-10-001330	Z-HZ-WNB-2021-002792	1 van 16	4	4 mei 2021	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

van het adviesbureau Eelerwoude heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 4 mei 2021² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van een woning met opstallen aan de Notterveldsweg 2 in Nijverdal. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de boerenzwaluw, kerkuil en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of weg te nemen⁴ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van de woning met opstallen aan de Notterveldsweg 2 in Nijverdal, zoals weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de huismus en de kerkuil opzettelijk te storen, waarbij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding⁶ en om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁷. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk (ver)storen van deze soorten te voorkomen, waardoor de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, vierde lid, en artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming niet overtreedt.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 september 2024.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste en 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 6284111

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁶ Art. 3.1, vierde lid i.s.m. het vijfde lid Wnb

⁷ Art. 3.5, tweede lid Wnb

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 4 mei 2021 en de bijbehorende stukken te weten het rapport 'Projectplan Wet natuurbescherming, sloop bebouwing Notterveldsweg 2 te Nijverdal', van 3 mei 2021 en het rapport 'Nader onderzoek vleermuizen, ontwikkelingslocatie Notterveldsweg 2, Nijverdal', van 9 april 2021.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 4 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁸.

De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 3.055,00
Totaal leges		€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder Inlichtingen bij. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ-WNB-2021-002792 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,



Lars Wuijster,
teamleider vergunningverlening

⁸ Belastingverordening Overijssel

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Ligging van het plangebied
Bijlage 4	Ligging van de permanente maatregelen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Hellendoorn;
- Eelerwoude, [REDACTED] Mossendamsdwarsweg 3 in Goor.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-10-001330). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁹, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (D2021-10-001330).

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifieke maatregelen

Bij de planning van de werkzaamheden, zoals het ongeschikt maken en het uitvoeren van sloopwerkzaamheden, houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de boerenwaluw, huismus, kerkuil en de gewone dwergvleermuis. De voortplantingsperiode van de vogelsoorten loopt globaal van februari tot en met augustus. Vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen < 0°C) van december tot en met februari ook kwetsbaar voor de huismus.

⁹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

De voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van half mei tot en met augustus. De overwinteringsperiode loopt globaal van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soorten. Afwijkingen worden onderbouwd opgenomen in het logboek.

5. U heeft voor juni 2021 permanente voorzieningen geplaatst in de te behouden bijwoning, zoals weergegeven in bijlage 4 van dit besluit. Het gaat om 9 inbouwvleermuiskasten (VMPM- serie van Faunaprojecten), 8 inbouw huismuskasten (Waveka), 5 nestkommen voor de boerenzwaluw en een kerkuilkast op de zolderruimte van de bijwoning.
6. In de periode oktober-november maakt u de te slopen woning ongeschikt als verblijfplaats voor de aanwezige soorten. De verblijfplaatsen worden tenminste 5 dagen voor de aanvang van de sloopwerkzaamheden ongeschikt gemaakt, op de volgende wijze:
 - Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen voor vleermuizen wordt gedaan door tocht en weersinvloeden toe te laten onder het dak en in de spouwmuur van het woonhuis. De verblijfplaatsen achter de raamluiken worden ongeschikt gemaakt door de luiken wat meer open te zetten, zodat tocht en andere weersinvloeden de vleermuizen verjagen. Het ongeschikt gebeurt door voorzichtig stukken uit de muur te slopen en het dak open te maken door de eerste rij dakpannen te verwijderen.
 - Door de eerste rij dakpannen te verwijderen krijgt de huismus de kans om de woning te verlaten. Om te voorkomen dat huismus zich alsnog gaat vestigen worden de nestplaatsen afgedekt met een fijnmazig doek of rugvulling. Voorafgaand aan het afsluiten wordt door een ecologisch deskundige vastgesteld of de huismussen de woning hebben verlaten.
 - Indien de kerkuil ondanks bovenstaande maatregelen nog aanwezig is, wordt het aanwezige exemplaar rustig verjaagd. Wanneer de kerkuil afwezig is, worden de toegangswegen op de zolderruimten zodanig afgesloten, zodat de kerkuil niet opnieuw de woning in kan.
7. Minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen ($>8^{\circ}\text{C}$, wind max 4 Bft en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De sloopwerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.
8. Direct na uitvoering van voorschrift 7 moet u de vier raamluiken aan de voorkant van de woning verplaatsen naar de te behouden bijwoning, zoals weergegeven in bijlage 4 van dit besluit. De raamluiken bevestigt u wederom langs de raamkozijnen van deze schuur.

Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenzwaluw, huismus, kerkuil en de gewone dwergvleermuis.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat om minimaal het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A3	Toetsingskader soorten	9
A3.1	Wettelijke regels	9
A3.2	Provinciaal beleid	9
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	11
B1.5	Onderliggende documenten	11
B1.6	Aanvullende gegevens	11
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C1.5	Wettelijk belang van het project	13
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	14

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hellendoorn gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de boerenzwaluw, huismus en de kerkuil zijn jaarrond beschermd. Essentieel leefgebied van de zwarte roodstaart is ook jaarrond beschermd. Voor deze soorten geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soorten altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied betreft een erf aan de Notterveldsweg 2 in Nijverdal. Het erf heeft de naam Vaders Erf en bestaat uit een woning, een bijwoning met schuur en een voor- en achtertuin. Aan de achterzijde van het erf is een kapschuur en twee oude varkensschuren aanwezig. Het erf is deels verhard met stenen. Aanleiding voor de uitvoering van het project is de bouw van een ecoduct over de N35 en de inrichting van een ecozone aansluitend op dit ecoduct. De gemeente Hellendoorn is voornemens om het woonhuis en een aantal agrarische schuren te slopen. Daarbij wordt ook een groot deel van de aanwezige klinkerverharding verwijderd. Eén schuur blijft met de voorgenomen ontwikkeling bestaan en zal speciaal voor vrijwilligers worden ingericht. Het plan is om deze schuur in te richten ten gunste van de aanwezige flora en fauna. De beplanting van het erf wordt met de sloop van de objecten ook deels verwijderd. In bijlage 3 van dit besluit is de ligging van het plangebied en de te slopen bebouwing weergegeven.

De werkzaamheden staan gepland na afloop van het broedseizoen van vogels en na de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis (begin december 2021 tot 1 maart 2022). De geplande werkzaamheden zullen voor de start van het nieuwe broedseizoen en de periode van de gewone dwergvleermuis zijn afgerond (voor 1 maart 2022).

B1.2 Doel van het project

Het doel is de realisatie van een ecoduct (met ecozone) ontwikkeld die de verbinding moet vormen tussen natuurgebied Notterveld en het Natura 2000 gebied, Wierdense Veld.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om de nesten en rustplaatsen van de boerenwaluw, huismus en de kerkuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁶, en om de huismus en de kerkuil opzettelijk te storen¹⁷. Ook vraagt u ontheffing aan van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren¹⁸, en om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort te beschadigen of te vernielen¹⁹.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juni 2021 tot en met 1 juni 2026.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Het aanvraagformulier van 4 mei 2021;
- Het rapport 'Projectplan Wet natuurbescherming, sloop bebouwing Notterveldsweg 2 te Nijverdal', van 3 mei 2021;
- Het rapport 'Nader onderzoek vleermuizen, ontwikkelingslocatie Notterveldsweg 2, Nijverdal', van 9 april 2021.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 4 mei 2021 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

¹⁶ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁷ Art. 3.1, vierde lid Wnb

¹⁸ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus, kerkuil en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Nader onderzoek vleermuizen, ontwikkelingslocatie Notterveldsweg 2, Nijverdal', van 9 april 2021²⁰ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Voorafgaand aan het nadere onderzoek is een bureau- en literatuuronderzoek verricht en is gebruik gemaakt van reeds bekende gegevens vanuit de huidige bewoner van het erf en Stone (er hangen uilenkasten op het erf). Hieruit kwam de mogelijke aanwezigheid van uilen, vogels en vleermuizen naar voren.
- Nader onderzoek in 2019 en 2020 naar uilen, huismus en andere jaarrond beschermde vogelsoorten en de soortgroep vleermuizen. Bij het nader onderzoek zijn de kennisdocumenten van de huismus en de kerkuil toegepast. Voor de vleermuizen is het geldende vleermuisprotocol 2017 gebruikt. De huismus is onderzocht op 18 april 2020 en 7 mei 2020. Het uilenonderzoek is verricht tijdens in het voor- en najaar (2020, cq 2019). Het vleermuisonderzoek bestond uit 5 bezoeken, met aandacht voor kraam- en zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen van de uilen, huismus en vleermuizen vast te kunnen stellen.

Vogels

Aan de achterzijde van het woonhuis is een nest met boerenwaluw aangetroffen. Op 20 mei 2020 was het nest bezet met 4 jongen.

In het dak van het woonhuis zijn in totaal 4 nesten van de huismus vastgesteld. Deze huismussen broeden onder verschoven dakpannen of andere ruimten in de dakconstructie.

In 2020 is de kerkuil op het erf opnieuw vastgesteld, deze is nog steeds op het erf aanwezig. De soort heeft niet gebroed in de kerkuilenkast in de kapschuur. Het broeden in de kast (boerderijwoning) is eveneens uitgesloten, omdat deze kast in 2019 door Stone onklaar is gemaakt. Op de voorjaarsavond van 20 mei 2020 is de kerkuil vastgesteld op de zolderruimte van het woonhuis, vlakbij de kerkuilenkast. De kerkuil gebruikt de bebouwing als rustplaats.

In de bijwoning met schuur van het erf is een broedende zwarte roodstaart aangetroffen. Deze zwarte roodstaart heeft in totaal 2 succesvolle legsels gehad.

Vleermuizen

Aan de voorzijde van het woonhuis zijn een viertal raamluiken aanwezig. Achter deze raamluiken zijn in de afgelopen twee jaar diverse gewone dwergvleermuizen aangetroffen, ook voordat het flora en faunaonderzoek is uitgevoerd. De andere zomerverblijfplaats bevond zich aan de achterzijde van het woonhuis. De gewone dwergvleermuizen kwamen hier waarschijnlijk vanuit de luchtspouw naar buiten. Op ooghoogte is hier een kachelpijp aanwezig die deels is afgesloten met purschuim. Een kleine tussenruimte tussen de kachelpijp en de spouwmuur maakt het mogelijk om hier achter te kunnen kruipen. Tijdens het kraamonderzoek zijn hier 2 gewone dwergvleermuizen naar binnen gevlogen. De laatste zomerverblijfplaats die is aangetroffen was aanwezig achter de houten deur van de schuur naast de woning.

²⁰ Hoofdstuk 4, pagina 10 tot en met 13

Tijdens het baltsonderzoek zijn binnen de begrenzing van het plangebied balts- en paarverblijfplaatsen vastgesteld. De tijdelijke bewoner van het erf geeft aan in de winter geen gewone dwergvleermuizen te hebben aangetroffen achter de raamluiken. De mogelijkheid bestaat wel dat enkele gewone dwergvleermuizen in de spouwruimten de balts-/paarverblijfplaatsen gebruiken om te overwinteren. Bij strenge winters (zoals afgelopen februari 2021) wordt niet verwacht dat de vleermuizen zich hierin ophouden. In totaal zijn er tijdens het baltsonderzoek 3 balts-/paarverblijfplaatsen aangetroffen.

In totaal zijn 3 verblijfplaatsen aangetroffen, welke een functie hebben als zomer- en paarverblijfplaats.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door het slopen van het woonhuis verdwijnen 4 nesten van de huismus en 1 nest van de boerenwaluw verdwijnen. Ook de rustplaats van de kerkuil gaat verloren. Tevens gaan de 3 zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren door de sloop van het woonhuis. Het nest van de zwarte roodstaart in de bijwoning blijft behouden. Ook de zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis achter de houten deur van de schuur van de bijwoning blijft behouden.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus, kerkuil en de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Voor de boerenwaluw is ongeschikt maken niet nodig. Na het broedseizoen (eind augustus) vertrekt de boerenwaluw naar Afrika. Het verjagen van de boerenwaluw is dus niet nodig. Voor de kerkuil geldt dat gekeken wordt naar eventuele rustplaatsen van de soort. Mocht de kerkuil nog in de woning aanwezig zijn (rusten) dan zijn aanvullende maatregelen nodig om de kerkuil te verjagen. Dit kan gedaan worden door de toegangswegen op de zolderruimten af te sluiten, zodat de kerkuil niet opnieuw de woning in kan.
- Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de huismus vindt plaats buiten de kwetsbare broedperiode van de soort. De beste periode voor het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de huismus is vanaf begin september. Door de eerste rij dakpannen te verwijderen krijgt de huismus de kans om de woning te verlaten. Om te voorkomen dat huismus zich alsnog gaat vestigen zijn aanvullende maatregelen nodig, zoals het afdekken van de nestplaatsen met een fijnmazig doek of rugvulling. Het ongeschikt maken van de nestplaatsen van huismus kan alleen buiten vorstperiodes (van minimaal drie dagen met overdag temperaturen beneden 0 graden Celsius). Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
- Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen voor vleermuizen wordt gedaan door tocht en weersinvloeden toe te laten onder het dak en in de spouwmuur. De verblijfplaatsen van vleermuizen achter de raamluiken worden ongeschikt gemaakt door de luiken wat meer open te zetten, zodat tocht en andere weersinvloeden de vleermuizen verjagen. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de vleermuizen vindt plaats na de zomer en baltsperiode van de vleermuizen (medio november). Door voorzichtig stukken uit de muur te slopen en het dak open te maken door de eerste rij dakpannen te verwijderen, heeft de gewone dwergvleermuis de kans om de woning te verlaten. Na het ongeschikt maken van de woning dient men minimaal 5 dagen te wachten. Een ecologisch ter zake kundige zal ter plekke controleren op de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis. De ecologisch ter zake kundige bepaalt wanneer de sloopwerkzaamheden hervat kunnen worden. Resultaten hiervan worden opgenomen in het logboek.
- Voor de gewone dwergvleermuis wordt voorgesteld om de aanwezige raamluiken, die aan de voorzijde van de woning bevinden, te verplaatsen naar de links gelegen schuur die behouden blijft. Aanvullend op deze maatregel zijn 9 inbouwvleermuiskasten (VMPM- serie van Faunaprojecten) geplaatst in de muur van de te behouden schuur. De schuur ligt op een korte afstand van het woonhuis (circa 8 meter).
- Voor de huismus zijn in de te behouden schuur 8 inbouw huismuskasten (Waveka) gerealiseerd. Net als bij de gewone dwergvleermuis zijn deze kasten ingebouwd in de gevels van deze schuur.
- Voor de boerenwaluw zijn ook aan dezelfde schuur 5 nestkommen gemonteerd. Deze nestkommen bieden de boerenwaluw mogelijkheid om een alternatieve nestplaats te vinden.
- Voor de kerkuil is een kerkuilkast geplaatst op de zolderruimte van de schuur. Zo krijgt de kerkuil weer kans om te broeden omdat de andere nestplaatsen in de schuur en in de opstallen gaan verdwijnen.

In bijlage 4 van dit besluit is weergegeven waar de permanente maatregelen worden getroffen. Behalve het verplaatsen van de raamluiken, zijn de overige voorzieningen voor juni 2021 geplaatst.

Met de ecologische inrichting van het terrein (ecozone) neemt mogelijk het voedselaanbod voor de aanwezige soorten toe. Naast voldoende voedsel en dekking hebben deze soorten ook voldoende nestmogelijkheden. Afbreuk aan de huidige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat aanwezige dieren worden geschaad of gedood tijdens de werkzaamheden.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van de woning met opstallen aan de Notterveldsweg 2 in Nijverdal leiden tot het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten en rustplaatsen van de boerenwaluw, huismus en de kerkuil. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1, tweede lid uit de Wnb. Tevens leidt uitvoering van het project tot het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5, vierde lid uit de Wnb. Voor deze overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de huismus, kerkuil en de gewone dwergvleermuis te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden. Daarnaast zijn voldoende alternatieven in de omgeving beschikbaar (gesteld) waarnaar uitgeweken kan worden. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soorten. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het project is locatiespecifiek. Een alternatieve locatie is niet mogelijk aangezien de woning op deze locatie aanwezig is en er geen vervangende functie voor deze woning en schuren beschikbaar is. Vooral niet omdat de huidige woning en schuren plaats moeten maken voor een ecozone, die voor de verbinding zorgt van natuurgebied Notterveld en het Natura 2000-gebied Wierdense Veld. Er zijn geen alternatieve inrichtingen voor dit plangebied bedacht, omdat de inrichting doormiddel van een ecozone juist leidt tot een versterking van de huidige natuurwaarden. Daarnaast is de woning in dermate slechte staat en klimaatonvriendelijk, dat renovatie niet meer haalbaar is of het gewenste resultaat oplevert. De agrarische functie is in het verleden opgeheven en sindsdien is er sprake van tijdelijke bewoning. Voor de boerenwaluw, huismus, kerkuil en de gewone dwergvleermuis worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Daarbij is de planning volledig aangepast aan de functies die het projectgebied heeft voor deze soorten. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Hiermee is voldoende aangetoond dat voor de uitvoering van het project geen andere bevredigende oplossing is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij zijn van oordeel dat dit wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De sloop van de woning en opstallen is onderdeel van het noodzakelijke instandhoudingbeheer. De woningen en opstallen komen uit de jaren '50 en deze zitten aan het einde van de levensduurcyclus waardoor renovatie niet meer mogelijk is. Daarnaast is nieuwbouw op deze locatie niet wenselijk, omdat deze ruimte (kavel) wordt gebruikt voor de realisatie van de ecozone. Nieuwe bewoning zo dicht op de ecozone leidt tot een negatief effect op het ecologisch functioneren van deze ecozone, hetgeen niet is gewenst.

In de opstallen en woning zijn relatief veel asbesttoepassingen (o.a. golfplaten dak, dakbeschot woning en achter knieschotten). De overheid heeft de ambitie om in 2024 al het asbesthoudend materiaal op te ruimen (saneren).

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van de boerenwaluw, huismus en de kerkuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen of weg te nemen²³ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen²⁴, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

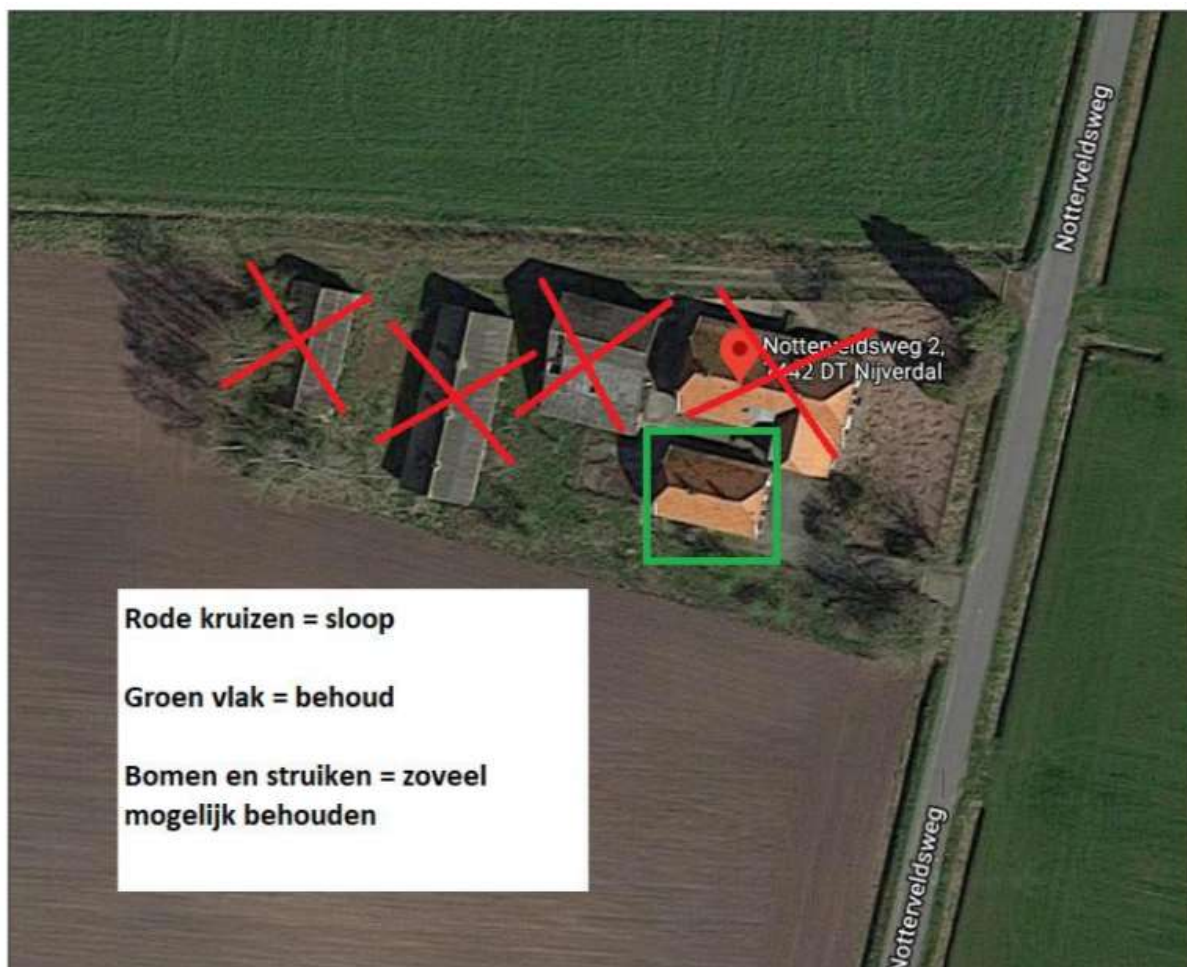
²¹ Art. 1.10, derde lid Wnb

²² Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

BIJLAGE 3 – LIGGING VAN HET PLANGEBIED



BIJLAGE 4 – LIGGING VAN DE PERMANENTE MAATREGELEN

